

Het heiligenboek

Bruno van Keulen *Tom Zwaenepoel*

Bruno wordt omstreeks 1033 in Keulen geboren uit een adellijk geslacht. Hij studeert filosofie en theologie aan de kathedraalschool van Reims. Na zijn priesterwijding in Keulen (1057) leidt hij die school, waar hij bijna twintig jaar lang grammatica en theologie onderwijst. Enkele van zijn leerlingen groeien uit tot 'heilige' priesters, bisschoppen en abten. In 1080 wordt niet hij, maar de kandidaat van de koning aangesteld tot aartsbisschop van Reims. Verbitterd legt Bruno zijn ambten neer en in 1082 vertrekt hij naar een eenzaam gebied, dichtbij Molesme, waar Robert de cisterciënzerorde heeft gesticht, die onder de regel van Benedictus leeft. Wanneer hij daar niet de gezochte eenzaamheid vindt, vertrekt hij met zes broeders naar de Chartreuse (Cartusia), een bergte bij Grenoble (1084). Van Bruno's voormalige leerling en bisschop, Hugo van Grenoble, krijgen ze een onherbergzaam stuk land om als kluizenaar te leven. Daar bouwt Bruno een kapel en later een klein klooster, waaruit de orde van de kartuizers ontstaat, *la grande Chartreuse*. Zes jaar lang leven ze daar in eenzaamheid en stilte, tot paus Urbanus II zijn oud-leraar als raadsman naar Rome roept (1089). Ondanks het aanbod om een aartsbisdom in

Zuid-Calabrië te leiden, kiest Bruno voor het kluizenaarsbestaan. In 1091 sticht hij het eerste grote kartuizerklooster in het Zuid-Italiaanse La Torre (Apulië), in de wildernis van Calabrië die onder het patronaat van Maria staat. Daar brengt hij zijn laatste jaren als abt door. In de omgeving sticht hij nog twee kloosters. In 1101 sterft Bruno. In zijn begrafenisperkament staat te lezen: „Zijn gezicht straalde altijd van vreugde en zijn woorden waren altijd goed overwogen. Met de kracht van een vader wist hij de fijngevoeligheid van een moeder te tonen.”

De weg van Reims naar *la grande Chartreuse* beschrijft een radicale levensbeslissing van een priester-leraar die afstand doet van 'aardse' bindingen zoals aanzien, macht en rijkdom. Hij volgt zijn innerlijke stem en kiest voor een ascetisch kluizenaarsleven om God te zoeken in volstrekte eenzaamheid. In het door hem gestichte bidhuis met zeven cellen heerst er zwijgplicht en is communicatie slechts mogelijk via gebaren. Aangespoord door de woestijnvaders Antonius en Hiëronymus en door Benedictus wordt het dagverloop opgedeeld in enerzijds gebed en anderzijds geestelijke arbeid en handenarbeid zoals het overschrijven

van boeken. In 1084 ontstaat uit die kleine gemeenschap de orde van de kartuizers, de strengste monniken van het westerse kloosterwezen. Die orde is nooit hervormd, wat wijst op de trouw aan de geest van zijn stichter. De monniken volgen de regel van Benedictus, verscherpt door volmaakt stilzwijgen. Ze dragen een wit habijt met een scapulier, maar geen kovel. Hun kluizenaarscellen verlaten ze enkel voor het gemeenschappelijke gebed en het zondagsmaal. Op de andere momenten zijn ze met God alleen en helpen ze met hun gebed het leven van de buitenwereld te dragen. In 2005 gaf de Duitse cineast Philip Gröning in *Die große Stille* een kijk in het leven van de kartuizers. Daarvoor mocht hij meer dan een jaar het dagelijkse leven van de monniken van *la grande Chartreuse delen*.

Vandaag zijn de kartuizerkloosters toevluchtsoorden voor mensen die onder de stress van prestatie en succes staan, die voor ingrijpende levensbeslissingen staan, die weinig of geen tijd hebben voor zichzelf of familie. In de stilte van de 'woestijn' kunnen ze ongestoord nadenken, zichzelf vinden en verdiepen. Gelovigen kunnen nog een stap verder doen. Zij openen met hun stilzwijgen de ruimte van God. Ze zoeken,

vinden en bewaren een diepe, duurzame eenheid met Hem. Voor hen heeft een kloosterverblijf een langdurige nawerking. Na een periode van 'niet spreken' zijn de essentiële woorden in de 'praatzucht' van onze tijd, in de inflatie van de woorden makkelijker herkenbaar. Na de stilte van het klooster klinkt de stem van de wereld nog luider. Af en toe – op onverwachte momenten en in de meest verschillende omstandigheden – zal ook Bruno's vraag te horen zijn: „Is er iets beters dan God?” (*Brief aan Raoul*, 15).

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

17 februari, 21.45 uur, Canvas. *Rijschool*, eerste aflevering van *Clinch*, zesdelige serie van op zichzelf staande verhalen waarin telkens drie personages met elkaar worden geconfronteerd.

19 februari, 21.05 uur, Canvas. *Twelve Years a Slave*. Amerikaans historisch drama uit 2013. De Verenigde Staten, 1841. Solomon Northup, een Afro-Amerikaanse violist en timmerman, woont als een vrij man met zijn gezin in New York. Onder de mom van een goedbetaalde klus wordt hij ontvoerd en verkocht als slaaf in het zuiden. Hij vecht om te overleven en om zijn waardigheid te behouden.

21 februari, 14 uur, één. *Arrietty*, Japanse animatiefilm uit 2010. Arrietty, een veertienjarig meisje ter grootte van een duim, en haar identiek kleine ouders wonen al jarenlang onder de vloer van een prachtig herenhuis in een buitenwijk van Tokio. Op een dag komt de twaalfjarige Sho in het huis wonen, in afwachting van een dringende medische behandeling. De jongen ontdekt het meisje en de twee sluiten vriendschap.

De vrome kudde

Uit eten *Ingezonden door Gisèle Lalieux*

Mirèse is op een avond uit eten geweest en 's nachts wordt ze vreselijk ziek. Ze vermoedt voedselvergiftiging en belt naar het restaurant. De manager luistert en antwoordt:

- Wat vreselijk dat dat bij ons is gebeurd! Wat had u besteld?
- Ik heb de stoofpot gehad.
- Dat is vreemd. Meestal is het het gehaktbrood.

Schildersplezier *Ingezonden door Wouter Verbeeke*

Joris' mama is druk in de weer met verf en kwast. De woonkamer moet dringend een beurt krijgen. De telefoon rinkelt en dus neemt Joris op. Een vriendin van mama aan de lijn:

- Dag lieve jongen. Mag ik je mama eens aan de lijn?
- Dat zal niet gaan. Mama is druk bezig.
- Kan ik dan een boodschap achterlaten?
- Dat zal niet gaan, want we hebben geen antwoordapparaat.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

harts-tochtelijk aard-appel	duiven-hok	limited kleding-stuk	voorbij	jammer laan	depressief
↳	↓	↓	↳	↓	↓
sedert Europese hoofdstad		6	korf sluis	chocolade- lekkernij wond- vocht	1
↳			↳	↓	
meubel- stuk	reisweg handels- zaak		kussen	5	in de hoogste mate
↳	↓		↳	↓	↓
niets op grote afstand	4		onder- werp ambachts- man	3	genees- heer
↳	↳		↓	↳	↓
tand- glazuur reis- deken		2	steen- soort luisaard	reeds	en andere maand
↳		↓	↳	↓	↳
			onvrien- delijk	8	7

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften. **DEPUZZELAAR**

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
eminentie